

ծառայելը կրնաք գուշակել. նոյն միաձե-
ւիչ դատարանը պէտք է ըլլայ մեր հասա-
րակութիւնը: ունենալով սակայն զօրա-
ւոր՝ յասուկ տարրային ծրագիր մը գոր-
ծածող, որոշող ամեն ճաշակի, ամեն նիւ-
թերու յառաջադէմները զանազան ճիւղե-
րու բայց միաձուլող, միաձեւող զամենքը
միեւնոյն բարոյական նպատակակէտի, մի-
եւնոյն մատուցողական ուղղութեան տեսա-
կէտով:

Ե. Քննենք մեր ձեռնարկներուն դի-
տուումը և սրբապիքը: Մեր մէջ սովորու-
թիւն է ստեղծ մատակարարութեամբ սկը-
սիլ, մատակարարութեամբ վերջացնել
խնդիրները. չեմ ըսեր թէ կարեւոր է,
բայց երբ հասարակութեան պատուասի-
րութեան միջնամասը իրեն համեմատելի
է, երբ անոր զգացմանց ոգին կազմող
դասակարգերու միաձուլիլ, միաձեւիլ ծը-
րագիրը, ուղղութիւնը կամ անոր գոր-
ծադրութիւնը կամ գոնէ գործադրելի ը-
նելու միջոցի ձեռնարկութիւնները պակ-
տին մեր մէջ, ինչ օգուտ ընել ըլլալ որ ի
վերջոյ լինել քակել ըսել է:

Ձ. Ո՞րն է ուրեմն մեր օրինաւոր
պատուասիրութեան համեմատելի պայմա-
նը, որն է մեր հասարակութեան ծրագի-
րը, որն է բանականապէս նախ, կամ ապա
կամ ի միասին գործադրուելիք բարոյա-
կան նպատակակէտը, որ զանոնք ի գործ
դնելու ուղղութիւնը, միակը, որոշը, միա-
ձեւը, հասարակ բանական ծրագիր մը (եթէ
կայ, գործադրութեան) ճշմարիտ ուղղութիւն
մը, գաղափարներ, կարծիքներ, օգնական-
ներ, գործիչներ միաձուլելու ծառայող
արտադրութիւնք բանական, օրէնքներու և
կարգադրութեանց չորսն է, որ առաջ-
նապէս կը հետաքրքրէր մեր հասարակու-
թիւնը, յուսալով զայն Պատկառելի Սինո-
քականաց միախորհ և միակրօն իտուքն:
Որով գաւառներով ի միասին բաղկացած
մեր կաթողիկէ հասարակութիւնը բան
չհասկնար այս օրերս Պօսոյ ոգեւորու-
թիւններէն. հմուտը, փորձառուն, գիտու-
նը, սրբակեցը, չքանալը և չգիտեմ
ինչ ձիւքեղով կամ դաստիարակութեամբ
օժտեալ անձը կաթողիկոս-Պատրիարքա-
կան պատուաւեր միջնամասը Աթոռին
բարձրացնելու հապա գլխաւորաբար Պատ-
կառելի Սինոքականաց միահաւանութեան
աղիքներէն յղացած Նուիրապետութեան
աղախը Նուիրապետութիւնը, կղերը, գոր-
ծող գլխաւոր մարմինները պնդադոգմելու,
միաձեւելու դիւրացնող բանական, ամե-
նուն հասարակ գործադրելի, տեւողական
ծրագրին կամ ի գործ դնելու ձեռնարկու-
թեան, որովհետեւ ուղղութեան, և եր-
կորդը զայն ի գլուխ տանելու բարի կամք
ունեցող Նախախնամութիւնն բարձրացեալ
Պետրոս ԺԻ մը օժանդակութիւնէն ու
հայրենի խնամքէն: Բան չպակսիր, բոլոր
Նուիրապետութեան ու գործող մարմինոց
բաղձապատկառութիւնը մը տրուած է այս օրս ի
մի խաղաղութեւ. ինչպէս և ինչ բանի որ Ս.
Հոգեւոյ ազդեցութեամբ միահաւան կեր-
պով յանգին, ոչ մեր բարեխնամ Կայսրն
Ապտիւ Համիտ Բ. իւր հովանաւորութիւ-
նը կը զլանայ, ոչ ալ Ս. Աթոռը իւր հայ-
րենի խնամքը:

Առանց ծրագրի կամ գործադրութեան
և միաձեւ ուղղութեան կրնանք դեռ հա-
սարակութիւն մը ըստել, բայց ոչ յառա-
ջադէմ, ոչ կերպար, ոչ պատասխանալ
և չըլլայ թէ օր մը կմախքը, անունը
միայն մնայ այսպէս գեղեցիկ հասարա-
կութեան մը, զոր դեռ «ունինք» այժմ ի
չնորհս մեր բարեխնամ Օսմանեան Կառա-
վարութեան և Ս. Աթոռը:

Իսկունն իմ շնորհակալութիւնս կը
յայտնեմ Ձեզ, Խմբագիր Տէր, սենեկին
մէջ անկրեւելիք խոհացած բարեացակամ
խորհրդածութիւններս, որ ի հարկին միշտ
տրամադրել են ուղղութեւ, ձեր թերթին
մէջ հիւրնկալելուդ: Մտածելով որ եթէ
ձեր թերթին ալ չըլլար, ո՞վ թարգման
պիտի հանդիպանար մեր հասարակութեան,
ցաւ կը յայտնեմ որ մեր հասարակութիւ-
նը դեռ չհասաւ ըմբռնելու յատուկ օ-
րթերթի մը կարեւորութիւնը, որ հա-
սարակութեան մը խօսքուն ոգին կրնայ
համարուել:

ՅՈՎ.ՍԷՓ Վ. ՊԱԹՈՒՆԻ
Տրապիզոն, 19 Յուլիս (ն. տ.) 1904

Կ-ԲԱԹՐԻԳԻԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Ենթի Կ-Բաթրիկին ինթիսապը ինչ կէ-
լէճէք բազար կրնիւ Մէճիսի ուսումնին
ինիգատը մուգարէր իքէն, մէսլէնին է-
հէմիլէթինէ վէ պիր ան էլվէլ ինքնաը
իւզու մընա մէպնի, Մէճիսի մէզքիւրն
իւրնքի բազար կրնիւ ստաթ 5 պէ տա
Կաթողիկոսարանաւագար ինթիսապըն ա-
խրէն գարար վերլիմիլ տիր: Եարնքի
ինթիսապըն, մուսմէլաթը ինթիսապիլէ
նէզարէթ ինթիլ իւզը, իքիսի բուհպան
վէ սէօրտի ալմամտան միւրէքքէպ պիր
գոմիսիոն թէշքիլ օլունաճագ տըր:

Պու հիւսպաճ, ինթիսապը գաթիի ին-
րա ինթիլ իւզը, Մինօք մէճիսիին ին-
թիսապ տախի բէք կէճիքիլէճէք տիր:

Մինօք մէճիսի միւզաքէրաթը իւ-
թտիսիլ ինքն ինթիլ իւզը ինթիսապիլէ
լէրինէ տէլաթ ինթիլ տիր: Ելվէլէճէ
նազուրընդ վէճիլ, իւզու ինթիսապիլ-
տէճիքիլ իտէն միւզաքէրաթ, չէր հալ:
տէ Կ-Բաթրիկին վէ ինթիլին հիւսնի
իտարէսին վէ խալընա տախի օլունապ,
կէրիլ պու պապտէ ինթիլը տողրու մա-
լիւմաթ արնաւաճագ տա իտէն, ինթու-
տէ սէմէրլէրի կէօրիլմէքլէ, օլվազըթ
տահա տողրու մուսմէլաթ իտիլէպիլէճէլի
ալիքեար տըր:

Պու կրն տախի Մինօք թօրլամը
տըր:

Մօնս. Պոնէթիի ճէնապլէրի՝ Բէնչ.
կրնիւ Կաթողիկոսարանս կէլէքէք, Կ-
Բաթրիկ վէքիլ Արս. Աւետիս Արք. Ար-
փիարեանը զիեարէթ ինթիլ տիր:

Կէլէն կրն էրմիլի բաթրիկի ինթիլ
Օրմանեան էֆ. հազըթիլէրի Մապէնի
Հիւսմետեան կիթիլ տիր:

Մաթիլէն Կաթողիկոսարանս կէլէքէք,
միւթիլէրնը միլիթիլմիլ տէն փի-
լիպոսեան Օսման էֆ. նիլ թօրլու վէ Գոմէր
էֆ. Փիլիպոսեանը մախտուր էլիպէր՝ հէ-
նուզ օն ալըք ալըմըլ թագէ պիր զօնչէ
կիւլ մագարնետ օլունապ հալտէ, Մահ-
պի Ապիլիքիտի պալլէլի կիրանապահա-
նա լաեք կէօրմէքլէ, քէտիլիլ ալըլ տըր:
Ճէնապլէր արալ պու կրն, Մ. Յովհ. Ոսկե-
րեան քիլիսիլմէքլէ, միլիթիլմէքլէ վէ ճա-
նիպտէն բէք չօք միւթիլէրն հազըր օլ-
տուր հալտէ ինքն իտիլմիլ, պաթիլա
պու Կաթողիկոսարանս ճէնապլէրի Շիլիք գալ-
րիսթանընա նազըլ իլէ, մագպէրիլ մախ-
տուրնա տէֆն իտիլմիլ կիլիլ, բուհ
բաքի տախի, ճիւլիլէն չէֆաթիլմէքլէ օլմագ
իւզը, Ճէնէթիլ Իւսիլիլ ուլմուլ տըր:
Էպէվիլիլիլ վէ պիւլիլ բէքիլիլ պու
վէսիլ իլէ պէսանը թագիլիլ իլէրիլ:

ԽԱՐԻՃԻԷ

ՐՈՒԹԻՍ ՎԷ ԶՈՐՈՆԻՍ ՄՈՒՀԻՍ-
ՐԷՊԷՍԻ. — Ֆէնը հարպ էրպապը-
նըն նազարը աիգգաթը՝ Ենթի Լիւս
Եանիլ թարափընաթիլ օլունապ տըր:
Շէհրի մէզքիլէրն Եօլու իւզերինտէ
պիր խալիլ միւստէմէլէր վոզու
պուլմուլ տըր: Սօն մուհարէպէլէր իւ-
զերինէ Բուսար՝ Թալիլաթը թալիլիլ
իտիլ, ճարմըլար Յիւ. 25 տէ Շէհրի
մէզքիլ իլէ ճիւլարըն զապիլ ինթիլ
միլիլ տիր: Պու մուհարէպէլէր ճա-
րմըլարտան 800 քիլի թէլէթ օլ-
մուլ տըր: Բուսարըն միգտարը թէ-
լէֆաթընաթիլ բէք ալ օլմամալ տըր:
Շէն: Մամօթօֆ տա տախիլ օլունապ
հալտէ, պիր գալ Բուս Շէնէրալըն
պու մուհարէպէլէր մէճրու՝ օլունապ
խապէր վերիլիլ տիր: — Յիւ. 26 տա ճա-
րմըլարըն գարատան վէ տէնիգտէն
Բօրթ Արթիւր հիւսմաթ ինթիլ
2ին մէնապընտան ալընա խապէր-
լէրտէն ախալըլեք:

Ճարմըն քիլիլաթընըն չրգան սո-
լը կրնիւ, Էօլլէտէն սօրա Նիւլաւա-
կա կիլիլաթընտէ, Շէհրի Բուս ի-
տարէսինէ մախտուր պիլիլաթ պիւս-
լարը իւզերինտէ Ֆրանսիլ պալարալ
չէքիլիլ օլունապ, վէ Շէր թարափ-
տա սիւքիլէթիլ ինքնի հիւսմաթ իլ-
լէսիլիլ: Լօնտրաւա կէլէն պիր թէ-
լէկրաֆնամէտէ իշար իտիլմիլ տիր: —
Էլհարը ճարմըլար՝ ահէթէ ֆա-
գաթ Ճէնիլ պիր սուրէթտէ իլէրլէ-
մէքտէ օլունապ, Լիւսօթանկուան 25 քի-
լօմէթիլ ուզաք պուլմուլաւ Անքիլ:

տէն բէք ուզաք տա պուլմուլաւ տը-
լար:

Ժէն. Գուրօք թէլարուլա պալ-
լամըլ օլունապ, Բուսարը չրմալա տող-
րու սիւրմէքտէ տիր: Վագաւ Բուս-
լար արաւընա ճարմըն քիլիլաթա-
րըն կէրիլ սիւրիւտար, Փագաթ
ճարմըլարա տալիլ իմտաթիլէ
կէլէսիլ իւզերինէ չէքիլմէքլէ մէճ-
պուր օլունապ տիր: — Մուգտէն թա-
րափարընըն ահվալի մալիլա տէլիլ
տիր: Պու սիւքիլմէքլէ, օ ճիւլէթտէ
պիր կէսնա հարաքաթըն ապքերիլէ
օլունապըն անալըլեք Բուսարըն
թէլէսիլ ինթիլինէ կէօրէ, միւսքիլ
ալիլ տիր քիլ, ճարմըլար, Մուգ-
տէն տողրու ապքերիլ միւթիլիլ
կէօնտէրալիլ տէ, Շէն. Գուրօքաթ
քիլ խապէրտար օլմամալ, չիւքիլ Շէ-
նէրալը միւստիլիլ խալիլ վագըթ-
տան պէրիլ թէլմիլ Եօլ իւզերինէ
միւթիլիլ վէ Գագաթ թագալարա-
րը իլէ քէլապիլար վագ ինթիլ օլունապ,
պուլարըն հէր կրն տիւլմէքլէն հարա-
քաթընըն տողրու սուրէթտէ խապէր
վէրմէքտէ տիրլէր:

Բօրթ Արթիւր հազըլմա տալիլ
գաթիլ մալիլմաթ Եօլ տըր: ճարմը-
լարըն, չէհրի մէզքիլաթէն 8 միլ ու-
զալ տա օլունապըն իւլաեթիլ օլուն-
աթ: Բուսարըն հէման հէր կրն
թօք ալմէլիլ իտիլաթար իտէ տէ, պիւ-
լիլ ք պիր նէթիլէ հարը օլմամաթ:
Մարէլալ Օնաթա՝ օլունապ մէքքիլիլ
Տարիլտէ թէլէսիլ ինթիլ տիր:

Բէլլէր Լօյալ զալէթտար,
պիւլմէքլէ տիւստիլնէն էն միլ թէլէք-
լար միւստիլնէն, մուհարէպէլէր իւ-
թիլաթընտան պէրիլ Բուսարըն վէ
ճարմըլարըն թէլէֆաթընըն հիւսպ
ինթիլ տիր: Էլէր պու միգտարաւ
ինթիլմալ լալըմ կէլէք, տիլաթ, իքիլ
թարափըն տալիլ չու տալըլ տա
նէ՝ ապքիլ, նէ՝ տէ հարապ սէֆիլէ-
սի պուլմուլաւ տալիլ իտիլ, իլլէ պու
թէլէֆաթա տալիլ զալէթալարաւ
կէօրիլէն լալ գալարը զիլաթէ պէ-
եան իտէրիլ: Բուսարտան՝ 86,000
քիլիլ թէլէք, 183,000 քիլիլ մէճրու՝
օլունապ վէ 93,500 էսիլ տիւլմիլ տիր:
ճարմըլարտան իտէ, 98,000 քիլիլ
մալմուլ, 119,000 քիլիլ Եօլ տիւլմիլ
տիր: Վագաթ օլունապ սէֆիլէրէ կէլիլ
Բուսարտան՝ Բէլլէրիլ չէքիլաթ
78 զըրմըլ, Բէլլէրիլ օլունապ չէքիլաթ
68 զըրմըլ, 145 զըրմըլ գրուալէք, 111
թօրլարաթ քէլէր վէ 1487 տալիլ թօ-
րիլաթ պալմիլ տըր: ճարմըլարտան
49 զըրմըլ, 84 զըրմըլ գրուալէք, 98
թօրլարաթ քէլէր վէ 594 տալիլ թօ-
րիլաթ պալմիլ տըր: Եօլաթը իլալէ
օլունապըն տըր քիլ, Բօրթ Արթիւր, էն
քիլաթիլ Էմիլիլէթ չիլաթիլ խապէր-
լէրէն նէպէրէն, օն իքիլ տէֆա ճա-
րմըլար թարափընտան զալթ օլուն-
ալ, վէ ապքիլիլ մուհարապար
տա, մուհարէպէլիլ ալթըն տէֆա
թէլիլ օլունապ տիր: — Պունարը
օլունապալ, պիր թագըն թէլէֆաթ
չիլաթիլ իլէ զալթիլ խապէրլէ-
րինէ նա՞լըլ ինթիլաթ:

Էմիլիլ Թիլիլ թիլիլ Սէֆիլէլիլիլ.
Ձըգան սալը կրնիւ, ինթիլթէրա
Մէճիսի մէպուսանընա պալ վէքիլ
Մ. Պաթիլ, վագ օլունապ պիր սիւս-
լէ ճէվապէն, Նալթ Գըլիլտըն նալ
վագընըն Բուսար թարափընտան պա-
լըլըլ օլունապ հազըլմալ չալ:

Ենթի Լիւս թարափընտան խապէր
ալըն-
մալըլըն, վէ պու պապտէ ինքն
օլունապ տա օլունապ թէլաթիլաթն
թիլ ինթիլմալաթալ, պու խու-
սուս տալիլ քիլաթտէ սէօլ սէօլլէ-
մէլիլ միւստիլիլ օլունապ ինթիլ
կիլիլ իլալթէլէն պէսան իլլէմիլ տիր:
Նալթալ պալը թէլէկրաֆ խա-
պէրլէրէն կէօրէ, սօն կիւլիլաթ
Բուս Կէօնիլիլ տոնանալը թարա-
փընտան Գըլմըլըն տէնիլաթ տէրաթ
իտիլէն էճնէպիլ թիլաթալ սէֆիլէ-
լէրիլ՝ մալիլթէլիլ թարափ օլուն-
ալըլ տալիլ սօնալ սալը վէրիլիլլէր
պէսան իլլէմիլ պէսանը-
նէ իլլէրիլ, Ալալիլ Եօլալ Եօլալ կիւլ-
իլաթիլ իլալաթալ Բուսար օլունապ
սալըլըն Բուսար թարափընտան պա-
լըլըլ օլունապ սուրէթտէ խապէր
վէրմէքտէ տիրլէր:

Մալապալ նալ ինթիլիլ վա-
րօրը Ալթէ լիւսնալ վալըլ օլունապ, վէ
ինթիլիլ վէ Բուս օլունապարընըն
մուսթիլէն սօնալ, վագօրը մէզքիլ
Բուսար օլունապ սալըլըն Բուսար
թարափընտան պալմիլ օլունապ
սալըլըն Բուսար թարափընտան պա-
լըլըլ օլունապ հազըլմալ չալ:

Ենթի Լիւս թարափընտան խապէր
ալըն-
մալըլըն, վէ պու պապտէ ինքն
օլունապ տա օլունապ թէլաթիլաթն
թիլ ինթիլմալաթալ, պու խու-
սուս տալիլ քիլաթտէ սէօլ սէօլլէ-
մէլիլ միւստիլիլ օլունապ ինթիլ
կիլիլ իլալթէլէն պէսան իլլէմիլ տիր:
Նալթալ պալը թէլէկրաֆ խա-
պէրլէրէն կէօրէ, սօն կիւլիլաթ
Բուս Կէօնիլիլ տոնանալը թարա-
փընտան Գըլմըլըն տէնիլաթ տէրաթ
իտիլէն էճնէպիլ թիլաթալ սէֆիլէ-
լէրիլ՝ մալիլթէլիլ թարափ օլուն-
ալըլ տալիլ սօնալ սալը վէրիլիլլէր
պէսան իլլէմիլ պէսանը-
նէ իլլէրիլ, Ալալիլ Եօլալ Եօլալ կիւլ-
իլաթիլ իլալաթալ Բուսար օլունապ
սալըլըն Բուսար թարափընտան պա-
լըլըլ օլունապ սուրէթտէ խապէր
վէրմէքտէ տիրլէր:

Մալապալ նալ ինթիլիլ վա-
րօրը Ալթէ լիւսնալ վալըլ օլունապ, վէ
ինթիլիլ վէ Բուս օլունապարընըն
մուսթիլէն սօնալ, վագօրը մէզքիլ
Բուսար օլունապ սալըլըն Բուսար
թարափընտան պալմիլ օլունապ
սալըլըն Բուսար թարափընտան պա-
լըլըլ օլունապ հազըլմալ չալ:

Մալապալ նալ ինթիլիլ վա-
րօրը Ալթէ լիւսնալ վալըլ օլունապ, վէ
ինթիլիլ վէ Բուս օլունապարընըն
մուսթիլէն սօնալ, վագօրը մէզքիլ
Բուսար օլունապ սալըլըն Բուսար
թարափընտան պալմիլ օլունապ
սալըլըն Բուսար թարափընտան պա-
լըլըլ օլունապ հազըլմալ չալ:

Հօնիլ օնիլաթն ալընալ պիր թէ-
լէկրաֆնամէտէ տալիլ, ինթիլիլ թիլաթ-
ալ սէֆիլէլիլ ինթիլ Վալիլաթալ ինթիլ
փիլաթալ զալըլ միւստիլաթ ինթիլ
իւզը, 4 ինթիլիլ հարապ սէֆիլէսինիլ
Եօլ օլունապ միւլթէլէք ճիւլէն մէզ-
քիլ լիւսնալ հարապ թիլ ինթիլ-
լէրիլ իշար գըլմիլ տըր:

Բարիպալն ալընալ պիր թէլէկ-
րաֆնամէտէ տալիլ, Բէլլէրիլալ
տան խուսուսիլ պիր մէնապտէն ալը-
նալ պիր խապէրէ պիւսան, Բուսիլ
հիւսմէլ ինթիլ՝ Կէօնիլիլ տոնան-
մալը հարապ սէֆիլէլիլ հայիլէ գօյ-
մալ հազըլմալ կէրիլ տուրալը-
նըն սալ ու էսալ օլմամալ պիլիլ-
րիլմիլ տիր:

Բուսիլ հիւսմէլ ինթիլ՝ Նալթ
Գըլմիլալ նալ ինթիլիլ վագըլ մէ-
սէլէսինիլ սուլէն թէլիլ իտէլէկի-
նէ տալիլ թէլէլիլալ վերմիլ օլուն-
ալ ինթիլ ինթիլ խապէրէն նէզարէ-
լիլ ինթիլ ինթիլ ինթիլ ինթիլ տիր:

Ինթիլ պիր թագըմ պիր պի-
րինէ մուլալիլ խապէրլէր քիլ, ինթի-
տէն չըլըլմալը լալիլիլ Եօլալ ի-
չինտէն չըլըլմալը գալար կիւս տիր:
ԱՅՆԻՍԻԼԱՐԷ ԹԷԼԷԿՐԱԲԷԼԱՐԷ. —
Բէլլէրիլալ 28 յիւ. — Սօն կիւլ-
լէրտէ Բօրթ Արթիւր իւզերինէ տէ-
նիլաթ վէ գարատան չիտտէլիլ
հիւսմալար վուգ ու պուլմուլ:

Բիւսմէլ թէլէք ճարմըլար՝
իւլ Բուս թօրլարաթ քէլէրինէ թօրլըլ
ալթըլար տըր: Պունարտան Միւլա-
լիլ Պունարաթ սէֆիլէսիլ սալաթ-
լանըլ տըր:

Վիլնալ. — Գարալալալըլալն ա-
սիլ թէլմալիլ Նիւլալալալալ գա-
րաւա չըլըլմալըլ ճալ, ճարմըն էրքա-
լը հարապ ուսմիլիլ սինիլ զալարըլ-
լա Հալլէնիլ տողրու իլէրիլէ հարէ-
քէլ վուգ ու պուլմալալալ տըր:

Լօնտրալ. — Ժէն. Գուրօք օլուն-
ալըն Լիւստանկըն չրմալը չարք թա-
րափընա տողրու իլլէլլէլալ օլուն-
ալ խապէրտէն պա թէլէկրաֆ պիլ-
տիրիլմիլ տիր: — Չիլալալալ պա թէ-
լէկրաֆ իշար օլունապընա կէօրէ,
ճարմըն թօրլարաթը՝ Բօրթ Արթիւր

Հիքեանէսիզտէ պիթարաֆ օլմագ իշին
բայը իւովէ իտէրիզ քի, սապըզ արա-
ս ուշադրնրն Գօրախտէն չիմտիլիք այլ

